

Göçün Güvenikleştirilmesi: Almanya’da Aşırı Sağ Parti AfD’nin Yükselişi ve Suriyeli Mülteci Krizi*

Sabiha Nur MEÇ¹

¹ M.A. student; TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi- Uluslararası İlişkiler

Özet

Bu çalışmada Almanya için Alternatif Partisi’nin (Alternative für Deutschland) 2015’teki parti imajı ve kadro değişiminden sonra göçmen karşıtlığı temelinde politika yaparak hem eyalet parlamentolarında hem de ulusal parlamentoda elde ettiği başarılar üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda çalışmanın hipotezi, Suriye İç Savaşı sonucunda Almanya’ya ulaşmayı hedefleyen mülteci göçünün artan oranının AfD’nin parti manifestosu, lider söylemleri ve seçim afişleri aracılığıyla bir güvenikleştirme unsuru olarak kullanıldığı, böylece toplumsal alanda İslamofobi ve göçmen karşıtlığını kışkırttığı üzerinedir. Almanya’nın kriz içerisinde Avrupa’daki en fazla mülteci alan ülke olması toplumsal alanda göçe yönelik reflekslerin de burada en net şekilde gözlenmesine imkân sağlamıştır. Diğer yandan 2015 sonrası mülteci krizinin yoğunlaştığı sürece paralel olarak AfD’de büyük bir misyon değişikliği yaşandığı gözlemlenmiştir. Partinin neoliberal, Avrupa şüpheli, Euro karşıtı kimliği parti içindeki milliyetçi-muhafazakâr kesimin liderliği ele geçmesiyle birlikte yabancı düşmanlığı ve göçmen karşıtlığı üzerinden şekillenmeye başlamıştır. Bu dönüşümden sonra göçün bir propaganda aracı olarak kullanılmasıyla birlikte AfD, eyalet parlamentolarında %25’e varan oranlara ulaşmış ve Almanya’da son durumda bütün eyalet parlamentolarında temsil edilir hale gelmiştir. Son olarak da, 2017 yılındaki genel seçimlerde Nazi döneminden bu yana Almanya’da Federal Parlamento’ya giren ilk aşırı sağ parti olması özelliğiyle hem Almanya siyasetinde hem de aşırı sağ literatüründe özgün bir konum kazanmıştır.

Dolayısıyla bu çalışmada 2013 yılında kurulan AfD’nin 2015 yılı itibariyle göçü bir propaganda aracı olarak kullanması; 2015-2017 yılları arasındaki parti programı, seçim afişleri ve liderlerinin söylemlerindeki göçmenlere ve Müslüman mültecilere yönelik güvenikleştirici argümanlar çerçevesinde incelenecek ve bunun partinin toplumsal ve siyasal alandaki iktidarına yansımaları araştırılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Göçün Güvenikleştirilmesi; Almanya; Sağ Partiler; AfD; Suriyeli Mülteci Krizi.

Securitization of Migration: Rising of Radical Right Wing Party 'AfD' in Germany and Syrian Refugee Crisis

Abstract

Hosting the largest number of refugees in Europe, Germany has witnessed the strongest reactions against immigration. This study examines how the AfD, with the change of its party manifesto and leadership, has manipulated the Syrian Refugee Crisis by using refugees as a political instrument post 2015. By constructing refugees as a security threat and provoking negative feelings in people against Muslims and refugees, the AfD has gained success both in Federal and State Parliaments, becoming the first radical right wing party to enter Federal Parliament after World War II. The main argument of this study is to show that the rise of Syrian refugee migration in Germany is used as a securitization instrument through AfD's party manifesto, leaders' discourse and election posters. As a result, the AfD achieved the spread of anti-immigration and Islamophobic sentiments in society. Furthermore, considering that migration as a result of Syrian civil war has intensified, AfD has redirected its party's mission. Party identity and focus turned from Neoliberalism to anti-immigration and nationalism with the leadership change in AfD in 2015. After this process, by using refugees as an instrument of propaganda, AfD has reached 25% in state parliament elections. In this study, AfD's securitization factors on immigration issues and the effects on the party's success in both the social and political realm between 2015 and 2017 will be analysed.

Keywords: Securitization of Migration; Germany; Far Right Parties; AfD; Syrian Refugee Crisis.

Corresponding Author : Sabiha Nur MEÇ

E-mail snurmec@gmail.com

Manuscript received : 18 September 2018

Revised manuscript accepted : 05 December 2018

*This work is based on the M.A. thesis of Sabiha Nur MEÇ and presented as an oral presentation at "Uluslararası 11. Kamu Yönetimi Sempozyumu (KAYSEM 11) (28-29-30 September 2017)"

Göçün Güvenlikleştirilmesi: Almanya'da Aşırı Sağ Parti AfD'nin Yükselişi ve Suriyeli Mülteci Krizi

Giriş

1990'lardan sonra küreselleşmenin artışıyla birlikte ulus devlet milliyetçiliği ve devlet merkezli düşünüş yapılarının azaldığı yönündeki görüşlerin ortaya çıkmasına karşın sınır ötesi hareketliliklerin ve göçün artmasıyla birlikte oluşan heterojen toplum yapılarına tepki olarak, milliyetçilik ve yabancı düşmanlığı gibi olguların varlığını koruduğu görülmüştür. Yine bu süreç içerisinde dünya üzerinde artan sığınmacı hareketliliklerine bağlı olarak gelişen toplumsal etkileşimler, homojen ulus devlet yapısına bir meydan okuma niteliğinde gelişen çokkültürlülüğün kaynağı olmuştur. Ancak kontrol edilmesi güç olan bu hareketlilikler ve heterojen yapılar devlet aktörlerinin, karar alıcıların ve özellikle sağ partilerin en önemli mücadele konusu haline gelmiş ve göç, yerel toplumsal yapının bütünlüğüne ve güvenliğine tehdit oluşturan bir unsur olarak kodlanmıştır. Göçün siyasal ve sosyal alan içerisinde gündemi oluşturan temel konulardan biri haline gelmesi, akademik dünyada da göçle ilgili cevap aranan pek çok araştırma sorusunun oluşmasına sebep olmuştur.

Bunun üzerine, özellikle içinde bulunduğumuz yüzyıl başından itibaren göçe ilişkin akademik çalışmalar; sosyoloji, uluslararası hukuk ve uluslararası ilişkiler alanlarında temel araştırma konularından birisi haline gelmiştir. Diğer yandan özellikle Batı Avrupa ülkelerinde sağ partilerin yükselişi ve artan göçmen karşıtı hareketler devlet sınırlarının ve ulus devlet fikrinin toplumsal alanda meşruiyetini koruduğunu ortaya koymuş ve bu da disiplin içerisinde Avrupa'daki aşırı sağ partilere yönelik araştırmaların artışına yol açmıştır.

İçinde bulunduğumuz dönem itibariyle ise, geçtiğimiz yıllarda Suriye İç Savaşı sonucunda meydana gelen Avrupa'daki mülteci krizinin Batı Avrupa'da yükselen yabancı ve göçmen karşıtlığını tetikleyici bir unsur olup olmadığı, sağ partilerin seçim başarılarını Suriyeli mültecilere dönük göçmen karşıtı söylem ve pratikleri kullanarak elde edip etmediği en önemli soru işaretlerindedir. Özellikle Almanya'da, 2013'te kurulan Almanya için Alternatif (*Alternative für Deutschland*) adlı partinin hem genel seçimlerde hem de eyalet seçimlerindeki başarısı gerek Avrupa içerisinde gerekse de Alman kamuoyunda büyük ilgi uyandırmıştır. Ancak göç olgusuyla ilgili, Avrupa'daki sağ partiler ve yabancı düşmanlığı üzerine yapılan

araştırmalarda² özel olarak AfD'nin Avrupa göçmen kriziyle olan ilişkisinin ele alınmadığı, bu temelde bir vaka çalışmasının oluşturulmadığı gözlemlenmiştir. Dolayısıyla bu çalışmada AfD'nin Avrupa'daki mülteci krizine dönük yaklaşımı çerçevesinde kamuoyu desteğini artırıp artırmadığı, aşırı sağcı toplumsal hareketlerin sempatisini kazanıp kazanmadığı ve bu çerçevede partinin son dönem seçimlerdeki başarısının altında yatan unsurun 'güvenlikleştirme' politikaları olup olmadığı araştırılacaktır.

Göçün güvenlikleştirme teorisi çerçevesinde ele alınan bu vakada parti programları, liderlerin söylemleri, seçim sloganları ve afişleri üzerine yapılan incelemelerle partinin göçmenler üzerindeki güvenlikleştirici söylem ve politikaları sayesinde yerel ve eyalet meclislerindeki oy oranlarında büyük artış meydana geldiği hipotezi tartışılacaktır. Dolayısıyla AfD'nin, mülteci krizinin Avrupa üzerinde yarattığı dönüşümleri, göçmenleri kriminalize ederek ve risk unsuru olarak göstererek 'başarılı' bir propaganda aracı haline getirdiği ve yerli toplumun içinde bulunduğu toplumsal ve siyasi bunalım süreçlerinin 'ikna edici koşullar' yaratmasından da faydalanarak toplumsal destek kazandığı düşünülmektedir.

Literatürde Aşırı Sağ Partilerin Yükselişi ve Politikaları ile AfD Hangi Bağlamda Ele Alınmış?

Literatürde, bu çalışmada ele alınan araştırma sorusuyla bağlantılı olan çalışmalar beş ana başlık altında toplanabilmektedir. Bunlar; göçün güvenlikleştirilmesi teorisi çerçevesinde yapılan çalışmalar, Avrupa'da aşırı sağ partilerin artan başarısı üzerine yapılan karşılaştırmalı vaka analizleri, Avrupa'da toplumsal alanda artan yabancı düşmanlığı ve göçmen karşıtlığı üzerine yapılan çalışmalar, Almanya özelinde yabancı düşmanlığını inceleyen çalışmalar ve son olarak Avrupa şüpheli (Euro-septic)- Neoliberal bir parti olarak AfD'nin Avrupa Birliği ve Euro'ya dönük bakış açısını inceleyen çalışmalardır.

İlk olarak bu çalışmada da kullanılacak olan göçün güvenlikleştirilmesi teorisi üzerine yapılan çalışmalara bakılırsa bu alanda önemli katkılar yapan isimler arasında Didier Bigo ve Jef Huysmans sayılabilmektedir. Bigo (2002), göçün siyasal ve toplumsal alandan sıyrılarak acil önlem alınması gereken bir tehdit olgusu olarak kodlandığını ve bunun siyasal aktörler tarafından günlük pratiklerle toplumsal alanda içselleştirildiğini belirtmektedir. Buna göre göçün güvenlikleştirilmesi, ırkçılığın artışını etkilerken aynı zamanda aşırı sağ partilerin bunu retorik

² Bu noktada Arzheimer (2015), Grimm (2015), Franzmann (2016) ve Mader (2013) gibi isimler AfD'nin neoliberal ve Avrupa şüpheli parti kimliği üzerine çalışmalar yapan kişilerden bazılarıdır.

yoluyla bir propaganda aracında dönüştürmesine de fırsat vermektedir. Aynı zamanda siyasi aktörler göçün bir tehdit olarak algılanmasıyla oluşturacakları güvenlik bölgelerinde hem kendi yurttaşları hem de göçmenler üzerindeki kontrolü ve denetim gücünü sağlamaya çalışmaktadırlar (Bigo, 2002). Bir diğer önemli isim olan Huysmans ise Avrupa’da göçün güvenikleştirilmesinin Avrupa Birliği’nin kurumsal yapısı ve uygulamalarıyla desteklendiği iddiasında bulunmaktadır. Huysmans, *“The European Union and the Securitization of Migration”* (2000) adlı çalışmasında 1980’lerden beri göçün yerel halk üzerinde tehlikeli ve istikrarsızlaştırıcı bir etkisi olduğu söyleminin kullanıldığını belirtmektedir. Avrupa Birliği’nin Schengen Anlaşması, Dublin Sözleşmesi gibi anlaşmalarla sınırları Avrupa ülkeleri arasında esnekleştirip dışarıya daha kapalı hale getirildiğini yani göçün Avrupalılaştırılarak güvenikleştirildiğini iddia etmektedir. Avrupa Birliği politikalarının dolaylı da olsa refah milliyetçiliği ve kültürel homojenlik olgularını istikrarı artırıcı faktörler olarak öne sürdüğünü ve bunun güncel pratiklerle topluma empoze edildiğini belirtmektedir. Özellikle ekonomik alanda üye devletlere iç pazarda verilen öncelikler, refah milliyetçiliğini destekleyen politikalar göçmenlere yönelik negatif algılara sebep olmaktadır (Huysmans, 2000). Burada iki isim özelinde genel hatlarıyla ele alınan güvenikleştirme teorisi, çalışmanın teorik kısmında detaylı şekilde incelenecektir.

Literatürde alana ilişkin bir diğer araştırma konusu Avrupa’da aşırı sağ partilerin artan başarısı üzerine odaklanmaktadır. Bu konuda araştırma yapan isimlerden Matt Golder 19 farklı Avrupa ülkesinde 165 ulusal seçimden elde ettiği istatistikî bilgiler ışığında bir analiz yapmıştır. Araştırmanın sonucunda ise popülist partilerin, coğrafi büyüklüğün fazla olduğu ve alt sınıfların daha çok temsil edilebilir olduğu ülkelerde daha başarılı olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bunun yanı sıra ülke içerisine göçün olmadığı durumlarda popülist partilerin siyasal gündemlerinde işsizlik olgusunun temel maddelerden birisi olmadığı ancak göçün arttığı zamanlarda işsizlik probleminin popülist parti gündemine birden bire düştüğü ve işsizliğin doğrudan göçmenlere mal edildiği sonucu da bu çalışmadan çıkartılmaktadır (Golder, 2003).

Bu alana ilişkin bir diğer çalışma Lubbers, Gijsberts ve Scheepers tarafından ortaya atılan ve Avrupa ülkelerinde aşırı sağ partilere yönelik oy verme davranışının altında yatan dinamikleri inceleyen çalışmadır. Buna göre her bir ulusun aşırı sağ partileri destekleme nedenlerinin birbirinden farklılaştığı belirtilmiş ve bu farklılıkların altında yatan dinamikler kamuoyunun göçe ve demokrasiye bakış açısı, ülkede Batılı olmayan yerleşik nüfus oranı ve her şeyden önemlisi ülkedeki aşırı sağcı partilerin kendine özgü karakteristikleri olarak tanımlanmıştır. Bunun yanı

sıra sosyolojik, ekonomik ve siyasal faktörler de bir ülkede seçmen davranışını etkileyen temel belirleyicilerdendir. Eğitim düzeyinin düşük, etnik azınlıklara toleransın zayıf olduğu ülkelerde aşırı sağ partilere yönelimin fazla olduğu gözlemlenmiştir (Lubbers, Gijsberts & Scheepers, 2002). Ancak bu çalışmada, AfD üzerinden incelendiği üzere her durumda düşük gelir ve eğitim profillerinin sağ partileri desteklemediği, orta ve yüksek seviyede eğitim alan ve ekonomik olarak iyi durumda olan kişilerin de sağ partilerin yükselişinde büyük rol oynadığı görülmüştür. Bir diğer çalışma ise Hans-Georg Betz'e ait olan ve Batı Avrupa'daki sağ partilerin ortak karakteristik özellikleri üzerine yoğunlaşan çalışmadır. Burada Betz, sağ partilerin kendilerini kurulu sosyokültürel ve siyasi düzenden ayırıp, sosyal eşitliği reddeden, marjinalize olmuş sosyal grupların entegrasyonunu reddeden bir tutum sergilediklerini belirtmektedir. Böylece mevcut siyasal düzene dair güven ve beklentilerini kaybetmiş kesimlerin desteğini kazandığını ortaya koymaktadır (Betz, 1993).

Göçmen politikaları ve aşırı sağ partilerin başarısını ele alan bir diğer çalışma ise Andrea Bohman ve Mikael Hjerm'e aittir. Bu çalışma ise bir önceki çalışmayla metodolojik olarak benzerlik gösterirken vardıkları sonuç itibarıyla ayrılmaktadır. Bohman ve Hjerm, 2002 ve 2012 tarihleri arasında pek çok farklı Avrupa ülkesindeki aşırı sağ partilerden topladığı verileri analiz etmiş ve göçmen karşıtı politika ve söylemlerin doğrudan aşırı sağ partilerin başarısına yol açmadığı sonucuna varmıştır. Yaygın olan kanının aksine, aşırı sağ partilerin kamuoyunun göçmenlere yönelik bakışını şekillendirmediğini ve seçim başarılarını da doğrudan bunun üzerinden sağlamadığını belirtmektedir. Yapılan istatistikî çalışmaların sonunda üç önemli sonuca varmıştır. Birincisi bütün Avrupa ülkelerinde radikal sağ partilerin başarısının artışı göçmen karşıtlığının artışıyla ya da sağ partilerin buna dönük söylemlerinin yoğunluğuyla paralellik göstermemektedir. Altı farklı ülkenin hepsinde farklı sonuçlara varılmıştır. Diğer bir sonuç aşırı sağ partilerin göçmen karşıtlığı üzerinden değil de yerli kültürü muhafaza etme üzerinden politika güttüğünü dolayısıyla gelen göçmenlerin etnik yapılarının burada en önemli unsur olduğunu iddia etmektedir. Son olarak da aşırı sağ partilerin bazılarının parlamentoda temsil edilmese bile yerel meclislerde güçlü destekçilerinin olduğu belirtilmekte dolayısıyla parlamentodaki temsil oranının her zaman taban hareketini yansıtamayacağı belirtilmektedir (Bohman ve Hjerm, 2016). Ancak çalışmada AfD vakasında görüldüğü üzere, sığınmacı göçünün yükselişte olduğu Almanya'da AfD, 2015 yılından itibaren gerçekleştirdiği göçe yönelik güvenlikleştirici söylemlerle ve parti politikalarıyla aşırı sağcı taban hareketlerini de arkasına alarak önemli seçim başarıları elde etmiştir.

Son olarak Cas Mudde'in ele aldığı çalışma ise sağ partilere ilişkin yaygın yargıları test etmek amacıyla oluşturulmuştur. Bu noktada aşırı sağ partilerin; belirli bir sosyal yapıya ait seçmen kitlesinin olmadığı, tek bir mesele etrafında politik tutum oluşturduğu, ideolojik bir programdan yoksun olduğu tezleri analiz edilmiştir (Mudde, 1999).

Araştırma sorumuzla ilgili bir diğer konu Avrupa'da toplumsal alanda artan yabancı düşmanlığı ve göçmen karşıtlığıdır. Herbert J. Gans (Gans, 2017) ve Hans Georg Betz'in (Betz, 2003) çalışmaları bu konu hakkında önemli perspektifler sunmaktadır. Gans, ekonomik ve teknolojik yeniliklerle birlikte küreselleşen dünyanın insanları farklı sosyal pozisyonlarda ve birbirine karşıt farklı çıkarlarda konumlandığını bunun da gruplar arası çatışma riskini artırdığını belirtmiştir. Bu kapsamda toplumsal alanda oluşan yabancı gruplar-iç gruplar arası gerginliğin de farklılıklar üzerinden oluşabileceğini yani ırkçılığın artışı, göçmenlerin ötekileştirilmesi gibi olguların meydana gelebileceğini savunmuştur. ırkçılığı tetikleyen nedenleri üç maddede toplamıştır. Birincisi, topluluğa yeni gelen üyelerin olması ve bu üyelerin ekonomik statü bakımından düşük konumda yer almasıyla mevcut ekonomi politikalarının değişimine sebebiyet vermesidir. İkincisi, dışarıdan gelenlerin güvenliğe tehdit oluşturduğu algısıdır. Üçüncü olarak, yerli topluluk tarafından reddedilen davranış türlerin ve uygulamaların yeni gelen grup tarafından kamusal alanda açıkça uygulanması ve sergilenmesi de ırkçılığı tetikleyen faktörler arasındadır.

Betz'in çalışması ise milliyetçilik ve ırkçılık arasında ayırım yapan bir kavramsallaştırma ile başlamaktadır. Betz'e göre milliyetçilik kişinin kendi değerlerini kendi insanlarını diğerlerine tercih etmesi, ırkçılık ise bir grubun ırksal özelliklerinin diğer gruba göre daha üstün olduğunun savunulması demektir. Bununla birlikte Avrupa ülkelerinde İslam coğrafyasından gelen göçlere yönelik artan tepkilere rağmen bu göç oranlarının büyüyerek devam ettiğini belirtmiştir. Özellikle aşırı sağcı partilerin söylemleriyle İslam'ın Batı değerleri ve medeniyetiyle uyumlu olamayacağı yargısı ve İslam'ın köktendincilik ile eşitlenip bunun üzerinden bir islamofobi duygusu geliştirildiğinden bahsetmektedir. Ancak bu çalışmalarda toplumsal alanda bu algıların oluşmasında önemli bir etkiye sahip sağ partilerin rolüne değinilmemiş, yabancı karşıtlığı sosyolojik bir olgu ve dönüşüm olarak ele alınmıştır.

Literatürde sıklıkla üzerinde durulan bir diğer grup çalışma ise Almanya'da yabancı düşmanlığı ve göçmen karşıtlığı üzerine yapılan analizlerdir. Bunlara Krell, Nicklas & Ostermann (1996), Green (2013) ve Hellmann'ın (2016) çalışmaları örnek verilebilir. Bu çalışmalar genel olarak Almanya'nın son yıllarda Avrupa içindeki konumunun artan öneminin yalnızca ekonomik

ve siyasi gücü itibariyle değil, göçmenlere yönelik politikaları sebebiyle de incelenmesinin gerekliliği üzerinde durmuşlardır. Almanya'nın artan göç alımının yanı sıra burada toplumsal alandaki göçmen karşıtı hareketlerin ve yönelimlerin de paralel biçimde yükseldiği belirtilmektedir. Bununla birlikte Krell çalışmasında, özellikle Almanya'daki yabancı düşmanlığı ve göçmen karşıtlığının Almanya'daki Nazizm deneyimi sebebiyle diğer ülkelere göre ayrı bir önemle üzerinde durulması gerektiğini belirtmiştir.

Son olarak literatürde AfD üzerine yapılan çalışmaları incelediğimizde AfD'nin kuruluş itibariyle Şubat 2013'e dayanan yeni bir parti olması, hakkında yapılan araştırmaların niceliksel olarak seyrek ve tek bir perspektif üzerine yoğunlaşmasına sebep olmuştur. Bu konu üzerinde Schmitt-Beck (2016), Grimm (2015), ve Arzheimer (2015) önemli çalışmalar ortaya koymuştur. İlgili makaleler AfD'nin kurulduğu tarihten bugüne girdiği seçimlerdeki artan başarısının nedenlerini sorgulamış ve bunun en temelinde yatan dinamiğin ekonomik kaygılar çevresinde geliştiğini belirtmişlerdir. Özellikle AfD'nin kuruluş aşamasında 2008 Euro krizine dönük Almanya'nın uyguladığı politikalarla ilgili eleştirisinin kendisine seçmen kazandıran en önemli faktörlerden birisi olduğu iddia edilmiş ve bu tutumu itibariyle Almanya'nın ilk Avrupa şüpheli partisi olarak tanımlanmıştır. Özellikle makalelerde üzerinde durulan en temel nokta, AfD'nin Avrupa Birliği'nin varlığını değil ortak para birimi olan Euro'nun varlığını hedef alan eleştirilerde bulunduğudır. Euro'nun Avrupa'yı borç alan ve borç veren ülkeler olarak ikiye ayırdığını bunun da Avrupa Birliği içerisinde sosyal ve siyasal gerginlik yarattığı belirtilmiştir. Diğer yandan Berbuir, Lewandowsky ve Siri ise ele aldıkları çalışmalarında AfD'nin parti karakteristiğini, elitlerini, destekçilerinin politik pozisyonunu değerlendirmiştir (Berbuir, Lewandowsky ve Siri, 2015). Buna göre AfD sempatanları Euro'ya karşı olup diğer yandan homoseksüel haklarına da tepki duymaktadırlar. Bu makalede AfD'nin göçmen karşıtı tutumundan veya bu tutumu sebebiyle tabandan destek aldığına dair bir nokta bulunmamaktadır. Genel olarak AfD ile ilgili yazılan diğer makaleler de AfD'nin ekonomi politikaları ve Euro karşıtlığı ile popülist söylemleri üzerine yoğunlaşmıştır. Ancak Avrupa mülteci kriziyle birlikte AfD'nin parti misyonundaki değişiklik ve bu değişiklik çerçevesinde yabancı düşmanı, göçmen karşıtı parti imajı ve bu imajın göçün güvenleştirilmesi teorisi bağlamında nereye oturduğu sorunsalı literatürde var olan çalışmalarda görülememiştir.

Yöntem ve Kavramsallaştırma

Çalışmanın literatür taraması kısmında ortaya konulduğu gibi, yabancı düşmanlığı, aşırı sağ partiler ve göç-güvenlik ilişkisi alanlarına ilişkin yapılan araştırmalar kapsamında hem teorik çerçevede oluşturulan çalışmalar hem de Avrupa'daki pek çok ülke ve sağ parti odağı alınarak yapılan vaka analizi çalışmaları bulunmaktadır. Ancak, 2013 itibariyle kurulan, Almanya'daki eyalet meclislerinde ve Avrupa Parlamentosu'nda kazandığı temsilciliklerle yükselen başarı sağlayan AfD'nin, genel olarak milliyetçi sağ partiler ve yabancı düşmanlığı odağında incelenmediği, özel olarak ise göçün güvenleştirilmesi teorisi kapsamında ele alınmadığı gözlemlenmiştir. Bu sebeple bu çalışmada AfD'nin 2015 itibariyle neoliberal Avrupa şüpheli parti misyonundan, milliyetçi-muhafazakâr göçmen karşıtı parti misyonuna geçişi ele alınacaktır. AfD'nin son dönemdeki tutum değişikliği ampirik verilerle desteklenecek, bu noktada parti programı, lider söylemleri ve seçim afişleri incelenecektir. Kuruluş döneminden sonra edinilen bu yeni imajın Avrupa'da büyük sosyal ve siyasal etki yaratan Suriyeli Mülteci Kriziyle ilişkisi ele alınacak ve bu doğrultuda Eleştirel Güvenlik Çalışmalarının 'güvenleştirme' kavramına başvurulacaktır.

Söylem analizi yönteminin kullanıldığı çalışmada AfD'nin seçim afişleri, parti liderlerinin açıklamaları ve parti programından edinilen veriler çerçevesinde göçe yönelik söylemlerdeki güvenleştirici ögeler araştırılacak, bu söylemler kapsamında göçün nasıl ekonomi, toplumsal yapı ve kültüre tehdit olarak inşa edildiği açıklanmaya çalışılacaktır. Çalışmanın ilerleyen kısımlarında güvenleştirme teorisi kapsamında söylemin ögeleri incelenecek ve ampirik kısımda da bu ögeler, AfD'nin göçmenlere yönelik söylemlerinde uygulanacaktır.

Çalışmanın teorik kısmında açıklanacak olan ve Kopenhag ve Paris Okulu'nun kavramsallaştırdığı 'güvenlik, güvenleştirme, göçün güvenleştirilmesi, söylem, güvenleştirici aktörler'³ gibi kavramlar teori içindeki tanımları çerçevesinde kullanılacaktır. Diğer yandan ampirik kısımda kullanılan 'göçmen' kavramı ekonomik, siyasal, sosyal veya sığınma sebebiyle Almanya'ya gelen tüm kişileri kapsayan geniş bir bağlamda kullanılacaktır, dolayısıyla 'göçmen' kavramının yasal tanımı üzerinden bir açıklama söz konusu olmayacaktır. 'Mülteci' ve 'sığınmacı' kavramları ise 2014'ten itibaren Suriye İç Savaşı'ndan dolayı Avrupa'ya sığınan kişiler bağlamında kullanılacaktır. Bu noktada öncelikle göçün güvenleştirilmesi teorisi

³ Ole Waever, Didier Bigo, Alessandra Buofino ve Jef Huysmans gibi isimler tarafından oluşturulan Kopenhag Okulu ve Paris Okulu, belirtilen kavramların ortaya atarak güvenleştirme kavramı üzerinden birçok çalışma geliştirmişlerdir.

incelenecek daha sonra AfD'nin teorideki bu kavramı siyasal alanda nasıl pratik bir boyuta taşıdığı, Suriyeli Mülteci Krizi'nin ortaya çıkardığı konjonktürel durumdan da faydalanarak mülteci göçünü ve yabancı düşmanlığını nasıl kullanışlı bir propaganda aracı haline getirdiği tartışılacaktır.

Teorik Çerçeve: Göçün Güvenlikleştirilmesi

Soğuk Savaş'ın sona ermesinden sonra uluslararası ilişkilerdeki birçok kavramın dönüşmesi, kapsamının genişlemesi söz konusu olmuştur. Bu anlamda güvenlik kavramı da yeniden ele alınmış, geleneksel sınırları kırılarak yeni bir bakış açısı kazandırılmıştır (Mandacı ve Özerim, 2013). Bu kapsamda güvenlik kavramı devlet merkezli ve askeri tanımlama biçiminin dışına çıkarak ekonomik, sosyal ve kültürel boyutlara ulaşmıştır. Güvenlik birimlerinin yeni dünya düzeni içerisinde yeni tehdit unsurları tanımlayarak güvenliğin kapsamını genişletmesi akademik literatürde de yeni oluşan bu güvenlik anlayışına dönük artan tartışmaların ortaya çıkmasına sebep olmuştur (Benam, 2011).

Yeni güvenlik meseleleri olarak karşımıza çıkan temel konulardan birisi de göç meselesidir. Bu noktada göçün uluslararası ilişkilerde bir güvenlik meselesi haline gelmesini tartışan ve geleneksel güvenlik kalıplarını sorgulayarak güvenliğin karar alıcılar tarafından inşa edilen bir kavram olduğunu ortaya koyan Kopenhag Okulu, kendine özgü 'güvenlikleştirme' kavramsallaştırmasıyla önemli bir yere sahiptir. Bu yaklaşıma göre güvenlikleştirmeye birlikte bir olay siyasal ve sosyal alandan uzaklaştırılıp acil önlem alınması gereken bir dış tehdit olgusu haline getirilmektedir. Bu noktada güvenlikleştirme pratiğinde söylem merkezi bir yer tutmaktadır. Devlet aktörleri, karar alıcılar, medya ve hatta sivil toplumun da içinde bulunduğu güvenlik profesyonelleri ürettikleri söylemlerle belirli bir konunun kamuoyunda tehdit olarak algılanmasına neden olmaktadır. Güvenlikleştirme olgusu özneler arası etkileşime bağlı olarak gelişmekte ve devlet pratikleri ve bu pratiklerin medya tarafından her gün yeniden üretilmesiyle kurumsal hale gelmektedir (Aslan, 2010, s.70).

Güvenlikleştirmede kullanılan temel yöntem olan söylem, Foucault'nun bilgi-iktidar ilişkisi kuramı kapsamında değerlendirilirse, söylem aracılığıyla iktidarın ürettiği 'doğru' ya da bilgi, iktidarın gücünün toplumsal alanda uygulamaya konmasının yöntemlerinden biridir (İbrahim, 2005). Buna göre iktidar tek ve en güçlü bilgi ve algı üreticisi olarak toplumun reflekslerinin ne yönde kanalize edileceğini belirlemektedir. Aynı biçimde bu yaklaşıma göre güvenlikleştirme söylemleriyle iktidar, belirli bir nesnenin toplum nezdinde tehdit ya da risk unsuru olarak

algılanmasına neden olan biricik bir 'gerçeklik' tanımlaması yapar. Daha sonra ortaya koyduğu bu 'gerçek tehdit' çerçevesinde politikalar üreterek ve yasalar oluşturarak, yaratılan tehdidin ortadan kaldırılması konusunda kendisini sorun çözücü olarak addetmekte ve böylece toplumundaki meşruiyetinin sürekliliğini sağlamaktadır (İbrahim, 2005).

Politikacılar tarafından inşa edilen güvenlikleştirme söylemlerinin sistematik hale gelmesini sağlayan temel unsurlara bakıldığında bu unsurlar dört kategori halinde incelenebilir. Bunlar, söylemin güvenlik temaları, söylemin araçları, alt referans nesnelere ve beklenen güvenlikleştirme çıktılarıdır. Söylemin güvenlik temaları, güvenlikleştirici aktörün söylemlerini üzerine inşa ettiği konuları kapsamaktadır. Bu kapsamda dört ana tema üzerinden güvenlikleştirme pratiğinin gerçekleştirildiği gözlemlenmektedir, bunlar; ulusal güvenlik, ekonomik güvenlik, kültürel güvenlik ve iç güveniktir. Söylemin araçları ise güvenlikleştiren aktörün güvenlik konularını topluma empoze etmesini sağlayan bir takım enstrümanlardır. Bunlar arasında seçim propagandaları, parti sloganları, seçim manifestoları ya da afişleri sayılabilmektedir. Alt referans nesnesi ise genel olarak tehdit altında bulunduğu belirtilen konunun alt kategorisinde yer alan ve somut olarak kullanılan nesnelere dir. Örneğin ekonomik güveniğin tehdit altında olduğu söylendiğinde öne sürülen yerli işçilerin göçmenler yüzünden işsiz kalma iddiası bir alt referans nesnesidir. Güvenikleştirme olgusunun uygulanmasından sonra güvenlikleştirici aktörlerin bu uygulama sonucunda somut birtakım beklentileri olabilmektedir. Bu beklentiler, örneğin göç meselesi söz konusu olduğunda, sınırların kapatılması, mültecilere ve göçmenlere verilen hakların kısıtlanması vb. gibi uygulamalara işaret edebilmektedir (Mandacı & Özerim, 2013). Bunlar da güvenlikleştirme sonucunda beklenen çıktılarıdır.

Kopenhag ekolünün güvenlikleştirme kavramını göç meselesiyle ilişkilendiren bir diğer önemli ekol Paris Ekolü'dür. Buna göre göç olgusu güvenlik profesyonelleri tarafından tehdit olarak inşa edilmiş ve birçok suç unsuruyla bağlantılı hale getirilmiştir. Böylece göç, korkuların ve kaygıların sürekli diri tutulmasını sağlayan negatif yan anlamlarla ilişkilendirilmiştir. Paris Ekolü göçün neden artan şekilde terörizm, sınır aşan suçlar, dini fanatizm, ırkçılık, sosyal dışlanma gibi olgularla beraber tanımlanır hale geldiği üzerinde durmuş ve bunun temelinde yatan itici gücün 'biz' ve 'öteki' arasındaki ayırmadan kaynaklandığını iddia etmiştir. Dışarıdan gelen toplulukların 'öteki' olarak ayrıştırılması ve biz-öteki kavramlarının birbirine olan zıtlıkları üzerinden tanımlanması bu anlamda kritik bir öneme sahiptir. 1990'lardan sonra artan biçimde, özellikle medya ve politikacılar tarafından toplumsal alanda dışarıdan gelen kişilere karşı bir

sosyal korku inşa edilmiş, bir tehdit olarak 'öteki'nin toplumun ekonomik ve sosyal güvenliğine risk oluşturacağı algısı yaratılmıştır (Buonfino, 2006).

Bu bağlamda Paris Ekolü, göçün reel dünyada görünen tehdit senaryolarıyla bağlantılı hale getirilmesi doğrultusunda kullanılan üç temel alan olduğunu belirtmiştir (Aslan, 2010) Bunlardan birincisi göçün yerel toplumun sosyoekonomik durumuna tehdit oluşturacağını var sayan dolayısıyla göçü işsizliği besleyen, ekonomik güvensizliğe neden olan ve refah devletinin bozulmasına sebep olan bir olgu olarak öne süren yaklaşımdır. İkinci yaklaşım, devlet ve askeri perspektif temelinde göçün egemenlik kaybına yol açtığını, sınır kontrollerinin ve dolayısıyla iç ve dış ayırımının zayıfladığını iddia etmektedir. Üçüncü yaklaşım ise kimlik konusuna odaklanmakta ve göçle gelen topluluğun yerel toplumun milli kimliğine bir tehdit oluşturacağı, yerel toplumun kültürel ve dini değerlerinin farklı kültürden ve değerlerden gelen topluluk tarafından asimile edileceği algısı üzerinden şekillenmektedir (Aslan, 2010). Bu yaklaşımlar sağ partilerin uyguladığı politikalar ve gerçekleştirdiği söylemlerle siyasal alanda giderek artan şekilde yer edinmiştir.

Güvenikleştirici aktörler içinde özel olarak sağ partilerin güvenikleştirme söylemlerini inşa ederken ulusal güvenlik ve ulusal sınır kavramlarını merkeze aldığı, bu çerçevede ulusal sınır dışından gelen göçmenlerin sınır ötesi hareketlerini 'akın-istila-saldırı' kavramlarıyla tanımladığı gözlemlenmiştir. Bu noktada sağ partiler tarafından öne çıkarılan bir diğer söylem, göçmenlerin hızlı bir şekilde artan doğum oranına sahip olduğu ve demografik çoğunluklarını artırarak yerel nüfusun varlığını tehlikeye atacağı iddiası üzerine kurulmuştur. İç güvenliğe tehdit oluşturduğu öne sürülen göçmenler, ülkenin asıl sahibi olarak görülen vatandaşların günlük yaşamında tehdit oluşturabilecek uygulamalarla ilişkilendirilirken aynı anda kriminalize edilerek suç öznesi haline getirilmektedirler. 11 Eylül saldırıları sonrası artarak devam eden bu yaklaşımla göç politikaları doğrudan iç güvenliğin bir parçası sayılmaya başlamıştır. Dolayısıyla sağ partilerin bu 'tehdide' ilişkin temel çözümleri sınırların kapatılması, göç ve mülteci haklarının kısıtlanması, sınırlarda görev yapan asker ve polisin yetkilerinin genişletilmesi ve askeri güvenlik önlemlerinin artırılması noktasında yoğunlaşmaktadır (Mandacı & Özerim, 2013).

Yine sağ partilerin güvenikleştirici söylemlerinde dikkat çeken bir diğer nokta, ekonomik tehdit kavramıdır. Bu noktada radikal sağ partiler 'refah şovenizmi' olarak tanımlanabilecek bir tutumla refah hizmetlerinden yararlanma hakkının sadece o ülke vatandaşlarına ait bir hak olduğu görüşünden hareket ederler. Bu yüzden sağ partiler sıklıkla dışarıdan gelen göçmenlerin ülke ekonomisine ve refahına zarar verdiğini belirtmekte, istihdam piyasasına ve sosyal güvenlik

yapısına tehdit oluşturduğuna dair söylemler oluşturmaktadır. Özellikle parti sloganlarında ve afişlerde görülen bu söylemlerin arasında “Emeklilerinizi mi güvence altına almak istersiniz yoksa göçmenleri mi?” sloganı dikkat çekicidir (Mandacı & Özerim, 2013). Görüldüğü gibi göçmenler sağ partiler tarafından ekonomik tehdit olarak inşa edilip ekonomik paylaşım kavgası üzerinden ilerleyen bir toplumsal çatışma riski ortaya çıkarılmaktadır.

Sağ partilerin göçü güvenleştirdiği bir diğer önemli alan kültür alanıdır. Kültürü yerli topluma ait, homojen yapıda, dışa kapalı ve gelişimini tamamlamış bir olgu olarak ele alan sağ partiler, bu olgunun diğer kültürlerle etkileşim halinde, zenginleşebilir ve geliştirilebilir olması anlayışına da karşı çıkmaktadırlar. Bu yüzden homojen ve korunması gereken bir varlık olarak kültüre dışarıdan etki eden her durum tehdit olarak kodlanmaktadır. Dolayısıyla sağ partiler için göçmenlerin yerli toplumla etkileşimi yerli kültürün, inançların ve değerlerin zarar göreceği anlamına gelmekte ve büyük bir tehlike oluşturmaktadır. Özellikle Avrupa’daki sağ partiler bu noktada doğudan ya da İslam coğrafyasından gelen her insan topluluğunun Avrupa kültürüne, liberal demokrasi ve eşitlik değerlerine uyum sağlayamayacağını, aksine bu değerlerin aşınmasına sebep olacağını öne sürmektedir (Huysmans, 2000).

Sağ partilerin güvenleştirme söylemlerinin toplumsal alanda karşılık bulmasının ve yaptıkları propagandaların siyasi alanda kazanç sağlamasının önemli bir nedeni, Kopenhag Okulu tarafından ‘dinleyici’ olarak tanımlanan halk kitlelerinin içinde yaşadıkları sosyo-ekonomik ve siyasi kriz durumlarının onları bu söylemlere ikna edecek koşullar yaratıyor olmasıdır. Bu noktada özellikle 11 Eylül sonrası Avrupa’da artan terör saldırıları ve 2008 ekonomik krizi gibi siyasi ve ekonomik krizler, toplumları gündelik yaşamlarında yaşadıkları problemlerden sorumlu tutacakları bir nesne arayışına itmiştir. Sağ partiler ve devlet aktörleri bu çerçevede gelişen toplumsal bunalımları, göçmenleri suç ve tehdit öznesi yaparak yönlendirmiş; böylece toplumsal alanda büyüyen bir yabancı düşmanlığı ve göçmen karşıtlığı olgusunun doğmasına sebep olmuştur.

Peki, sağ partiler neden göçün toplumsal alanda bir tehdit olarak algılanmasına ve güvenleştirilmesine katkıda bulunmaktadır? Bu sorunun cevabı üzeri çalışan Paris Ekolü’nden bir diğer önemli isim Didier Bigo’ya bakıldığında sağ partilerin bu algı üzerinden çıkarlarını gerçekleştirdiği iddiasıyla karşı karşıya kalınmaktadır. Göçün güvenleştirilmesiyle sağ partiler veya devlet aktörleri, ülkesel sınırlar içindeki insanlar üzerinde kontrol sağlamayı hedeflemektedirler. Çalışmanın girişinde bahsedildiği gibi bilgi-iktidar ilişkisi temelinde toplumlar, partilerin söylemleri ve ürettikleri ‘gerçeklikler’ doğrultusunda bir algı sahibi

olabilmekte bu da o topluluğun parti ya da karar alıcılar tarafından kontrol edilebilir olmasına olanak sağlamaktadır. Bir diğer önemli nokta politikacıların bazı konuları sorun haline getirmesi ve daha sonra sorun haline getirdikleri o meseleye yönelik çözüm yöntemleri oluşturarak toplumsal alandaki otoritelerini ve meşruiyetlerini sağlama girişimleridir. Bu anlamda siyasiler çoğu zaman toplumu yönlendirecek bazı mitler üretmekte ve bu mitler sayesinde sosyal dünyayı şekillendirerek iktidarlarını güçlendirmektedirler (Bigo, 2002). Sağ partiler için güvenikleştirmeye elde edilen diğer bir kazanç, siyasal ve toplumsal alanda var olan sorunların göçün veya diğer sosyal olguların güvenikleştirilmesiyle ötelenmesi ya da sorunun sorumluluğunun başka bir aktör üzerine atılmasıyla elde edilmektedir. Bu anlamda göç de sağ partiler için, ekonomik ve siyasal krizlerin asıl sebeplerinin gizlenmesine olanak sağlayacak bir 'günah keçisi' olmaktadır.

AfD'nin Yükselişi ve Suriyeli Mülteci Krizi

2013 Şubat'ındaki kuruluşundan bugüne AfD'nin yükselişinin, parti misyonunun Avrupa şüphecilikten göçmen karşıtı aşırı sağcı bir misyona dönüşümünün ve bu dönüşümü etkileyen konjonktürel yapının ele alınacağı bu bölümde, AfD'nin aşırı sağ parti olarak söylemleriyle göçü nasıl güvenikleştirdiği ele alınacaktır. Bu noktada AfD'nin güncel başarısını anlamlandırmak için öncelikle geçmişten bugüne Almanya'daki sağ partilerin önlerindeki sınırlılıkları teşhis etmek gerekmektedir.

Fransa, Avusturya ve Danimarka gibi Batı Avrupa ülkelerine karşın Almanya'daki aşırı sağ popülizminin özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, pek çok sınırlılıkla karşı karşıya kaldığını söyleyebiliriz. Diğer ülkeler gibi Almanya'da da aşırı sağ partileri destekleyebilecek milliyetçi-muhafazakâr bir taban olmasına karşın, AfD'nin güncel başarısına kadar hiçbir sağ parti ulusal parlamentoda ve yerel meclislerde bu ölçüde başarı sağlayamamıştır (Grabow, 2016). Bu durumun nedenleri Almanya'ya özgü birkaç yapısal sebep ile açıklanabilmektedir.

Bunlardan birincisi genel seçimlerdeki parti rekabetinin federal yapı üzerine kurulu olmasıdır. Seçim sistemi doğrudan ülkenin federal yapısının eğilimlerini yansıtmakta, dolayısıyla ortaya yeni çıkan ve bazı bölgelerde yüksek yerel başarılarla sahip olan partiler bunu *Bundestag*'a yansıtamamaktadır. Bir partinin federal meclise girebilmesi için %5 seçim barajını aşması ve 16 seçim bölgesinden geçer sonuç alması gerekmektedir. Ancak bazı sağ partiler yalnızca belirli bölgelerde oy yoğunluğuna sahip olmaktadır. İkinci bir neden ise, Almanya'daki populist-sağ partilerin geleneksel olarak örgütlü yapılarının zayıf olmasından

kaynaklanmaktadır. Pek çok sağ parti önce yerel düzeyde ya da eyalet düzeyinde örgütlenmektedir, dolayısıyla federal düzeyde başarı sağlayabilecekleri bir yapı içine girmeleri zorlaşmaktadır. Ayrıca sağ partiler, parti yasası gibi birçok hukuki düzenleme tarafından kısıtlanmaktadır, çünkü bu düzenlemeler her partinin minimum düzeyde demokrasi standardına sahip olması gerektiğini belirtmektedir. Üçüncü bir neden ise Almanya'da İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıkan her sağ parti otomatik olarak Nazizm'i çağrıştırmış bu da medyadaki temsiliyetlerinin ve toplumsal alandaki meşruiyetlerinin zayıf olması sonucunu doğurmuştur. Son olarak AfD öncesi pek çok sağ parti milliyetçi-göçmen karşıtı taban hareketleriyle örgütlü bir işbirliği içine girmemiş, arkasına büyük taban hareketlerinin gücünü alamamıştır. Sonuç olarak Almanya'da geçmişten beri gelen ırkçı-yabancı karşıtı bir taban olmasına rağmen buradaki sağ partiler bunu bir genel seçim başarısına dönüştürememiştir, çünkü fikir liderleri, yasal düzenlemeler medya ve ırkçılık karşıtı hareketler bu noktada bir fren görevi görmüştür (Berbuir, Lewandowsky & Siri, 2015).

Peki, AfD'yi bu noktada geçmişteki diğer sağ partilerden ayıran unsurlar nelerdir? Bu sorunun cevabını alabilmek için AfD'nin kuruluşundaki misyon ve söylemlerden başlayarak 2015 sonrası geçirdiği dönüşümleri, toplumun içinde bulunduğu konjonktürdeki yönelimlerini nasıl başarılı bir şekilde propaganda aracı haline getirdiğini incelememiz gerekmektedir. Bu yüzden önce partinin kuruluş amacını, edindiği seçim başarılarını ve daha sonraki imaj değişikliğini parti programları, liderlerin söylemleri ve sloganları temelinde analiz etmek amaçlanmaktadır.

AfD 2013'teki kuruluş döneminde 2008 Euro Krizi'nde Almanya'nın uyguladığı ekonomi politikalarına yönelik eleştiri ve Avrupa Birliği'nde Euro'nun ortak para birimi olarak kullanılmasına bir karşı duruş olarak ortaya çıkmıştır. Merkel'in politikalarını hedefe alan bu eleştiriler Yunanistan'a yapılan borç aktarımının durması, ortak para biriminden çıkılması ve AB içerisindeki devletlerin ulusal egemenliğini güçlendirmesi gibi talepler üzerine kuruluydu. 2013 Şubat'ında kurulan ve Avrupa şüpheci bir imaja sahip olan parti altı ay sonra eylülde gerçekleşen federal seçimlerde %4,7 oy kazandı. Bunu takip eden 2014'teki Avrupa Parlamentosu seçimlerinde ise %7 oy oranına sahip olarak parlamentoya 7 temsilci gönderdi. Daha sonra 2015 ve 2016 yıllarını da kapsayan dönemlerde yapılan eyalet seçimlerinde özellikle Almanya'nın doğu bölgelerinden olmak üzere pek çok eyaletten önemli ölçüde oy elde etti (Bulman, 2016).

2014'ten itibaren parti içindeki neoliberal ekonomi uzmanlarının oluşturduğu Bern Lucke öncülüğündeki grup ile milliyetçi-muhafazakâr olarak nitelendirebileceğimiz Frauke Petry,

PEGIDA'ya⁴ yakınlığı ile bilinen Björn Höcke gibi isimlerin arasında bulunduğu grup arasında ilk ayrışmalar baş gösterdi. Bu dönemde özellikle, Avrupa'ya yapılan Suriyeli mülteci krizinin de ortaya çıkmasıyla birlikte, sağ tabanda alevlenen milliyetçilik akımına yön verecek şekilde politikalar oluşturmayı hedefleyen parti içindeki milliyetçi-muhafazakâr kesim, PEGIDA gibi örgütlü hareketlerle olan bağlarını artırarak parti içerisinde güç kazandı. 2014'ten itibaren parti içindeki göçmen karşıtlarının güç kazanmasına paralel olarak aynı anda hem PEGIDA'nın sokak eylemleri hem de aşırı sağcı ayaklanmalar baş gösterdi. Özellikle PEGIDA'nın kalesi olarak bilinen Dresden ana nokta olmak üzere pek çok bölgeden 10.000 in üzerinde partizan bu sağ hareketlere dâhil oldu (Kemper, 2015). Ayaklanmalar " Batı dünyasında İslamlaşma" karşıtlığı temelinde örgütleniyordu ve gittikçe daha da aşırı sağcı bir hareket halini alıyordu. Bu noktada parti içinde parti lideri neoliberal ekonomist Bern Lucke etrafında toplanan isimler PEGIDA'nın aşırı sağcı ve göçmen karşıtı tutumu sebebiyle harekete karşı oldukça mesafeliyken Alexander Gauland, Björn Höcke, Frauke Petry gibi ırkçı eğilimleriyle bilinen muhafazakâr kesim PEGIDA'ya karşı sempati duymaktaydı. Bu ikiliğin yarattığı çekişme sonucunda milliyetçi-muhafazakâr kanadın güçlenmesiyle 2015 yazında partinin neoliberal kanadı lağvedildi ve Frauke Petry'nin önderliğinde aşırı sağcı, göçmen ve İslam karşıtı, PEGIDA'nın yasal organı olarak iddia edilebilecek bir parti örgütlenmesi meydana geldi (Dudasova, 2016).

AfD'nin parti imajında meydana gelen bu kapsamlı değişiklikle birlikte, partinin yeni lider kadrosu bu yeni misyon doğrultusunda politikalar ve söylemler oluşturmaya başlamıştır. Bu anlamda AfD'nin geleneksel sağ partilerden farklı olarak kuruluşundan kısa bir süre sonra yerel parlamentolarda ve Bundestag'da elde ettiği başarılarında etkili olan bu söylemler, Avrupa'daki siyasi ve sosyo-ekonomik yapıda önemli dönüşümlere neden olan Suriyeli mülteci krizinin yarattığı atmosfer doğrultusunda etkili bir şekilde kullanılmıştır. Bu noktada AfD'nin beslendiği en önemli örgütlü taban hareketi olan PEGIDA'yla arasındaki ilişki kritik öneme sahiptir ve halk tabanında geleneksel sağ partilerden farklı olarak AfD'nin milliyetçi dalgalara siyasi bir kanal oluşturmasını destekleyen en önemli yapılardan birisidir. Frauke Petry'nin parti iktidarına gelmesinden sonra AfD ve PEGIDA 'bir madeni paranın iki farklı yüzü' olarak aynı siyasi gelenek doğrultusunda, aynı meselelere eğilip, aynı propaganda stillerini kullanmış, aynı tarz taleplerde bulunmuşlardır (Grabow, 2016).

⁴ PEGIDA: *Patriotische Europäer Gegen Islamisierung Des Abendlandes* (Batının İslamlaşmasına Karşı Vatansever Avrupalılar).

PEGIDA Hareketi esas olarak Almanların etnik varlığına tehdit olarak gördükleri yabancıların ve özellikle Müslüman göçmenlerin Alman toplumuna sızmasına bir karşı duruş olarak örgütlenmiştir (Kemper, 2015). Bu bağlamda PEGIDA siyasal olarak sınır kontrollerinin artırılması, polise daha fazla ekipman ve yetki verilmesi, Müslümanların dini pratiklerine dair kısıtlamalar getirilmesi gibi taleplerde bulunmaktadır. Çalışmanın ilerleyen kısmında göreceğimiz AfD'nin göçmen politikaları ve göçmenlere karşı söylemleri de PEGIDA'nın misyonu ile paralellik arz etmektedir. PEGIDA'nın sözcüsü Kubitschek'in AfD'ye katılma girişimi neoliberal parti örgütlenmesi zamanında engellenmiştir ancak yeni sağın oluşturduğu yeni parti örgütlenmesinde Kubitschek, AfD içindeki 2.000 kişilik üye kadrosuyla ortaya çıkmıştır ve bu işbirliği sayesinde AfD 2015 yerel parlamento seçimlerinde tarihinin en büyük seçim başarısını elde etmiştir. Bunun yanı sıra Suriyeli mülteci kriziyle birlikte göçmen ve İslam karşıtı PEGIDA'nın ayaklanmaları ve göçmenlere yönelik saldırıları hız kazanmıştır. AfD parti üyesi Björn Höcke, Pegida'nın sözcüsü Kubitschek ile yaptığı ittifak sonucunda Erfurt'taki ayaklanmaların lokomotifi olmuş, söylem ve propagandalarıyla halk arasındaki yabancı karşıtlığının yükselmesini sağlayarak bunun sonucunda partiye 5.000 civarında yeni partizan kazandırmıştır (Kemper, 2015).

Toplumsal platformda gerçekleşen ayaklanmaların kızışmasına katkıda bulunulurken bir yandan da siyasal platformda Merkel'in mülteci politikalarına karşı sert eleştiriler yapılmaya başlanmıştır. Bu noktada hem parti lideri Petry'nin hem de söylemlerinde Nazi terminolojisini kullandığı sık sık görülen Höcke'nin açıklamaları önemli bir noktada durmaktadır. Parti kadrosundan gelen açıklamalar, parti programında göçe yönelik yapılan düzenlemeler, teorik çerçevede ele alınan göçün güvenleştirilmesi kuramının nasıl pratiğe döküldüğünü gözler önüne sermektedir.

Bu noktada üzerinde durulacak ilk unsur AfD'nin parti programıdır. Parti programında 'göç, entegrasyon ve sığınma' başlıklı kısımda ele alınan maddelerin başında Almanya'nın klasik bir göçmen ülkesi olmadığı açıklaması gelmektedir (Manifesto for Germany, 2016). Bu açıklamanın altında yatan aslında Almanya'nın etnik homojenliğe sahip bir ulus devlet olarak ABD ya da Kanada gibi devletlerle bir tutulamayacağı dolayısıyla devletin meşruiyetini göçmenlerden oluşan bir toplumdaki değil, doğrudan doğruya 'devletin sahibi' olan 'homojen' vatandaşlar topluluğundan aldığıdır. Bu maddenin arkasından gelen göçmenlere yönelik Avrupa'nın sınırlarının kapatılması, Almanya sınırlarında güvenlik kontrollerinin artırılması, illegal göçün kesin bir şekilde durdurulması maddeleri ise teorik kısımda ele aldığımız göçmenlerin bir 'öteki'

haline getirilerek, toplumsal bütünlüğe ve iç güvenliğe tehdit oluşturacak risk unsuru olarak tanımlanmasına işaret etmektedir.

Öte yandan manifestoda (kültür, dil ve kimlik bölümünde) yer alan “AfD’nin birincil siyasi amaçlarından birisi, gelecek kuşaklara aktarmak üzere büyük Alman kültürel mirasını korumak ve bu küreselleşme ve dijitalleşme çağında onun benzersiz karakterini sürdürmek ve geliştirmektir” ifadesi, göçün kültürel alana tehdit olarak kodlanmasının açık bir örneğini oluşturmaktadır (Manifesto for Germany, 2017, s. 46). Burada Alman kültürü, dışa kapalı, monolitik, biricik bir varlık olarak korunması ve kollanması gereken bir değerler kümesi olarak tanımlanmış, ona yönelik dışarıdan gelebilecek her türlü etkileşim de varoluşsal tehdit yaratan, Alman kültürünün ‘homojenliğini’ bozan, onu asimile eden bir tehlike unsuru olarak tanımlanmıştır. Burada ikinci önemli nokta ‘büyük Alman kültürel mirası’ kavramıyla Alman kültürünün diğer kültürlerden daha üst ve değerli bir konuma yerleştirilerek bu kültürün hiçbir değişime dönüşüme uğramadan, ‘bozulmadan’ nesilden nesile aktarıldığı algısının yaratılmasıdır. Dolayısıyla burada güvenlik teması olarak tanımlanan kültür alanı, güvenlikleştirici aktör olan AfD tarafından, söylem aracı olan manifesto yoluyla güvenlikleştirilmiştir.

Parti programında Almanya’nın mevcut göçmen politikalarına atıflar yapılarak ilerleyen söylemler, göçmen politikalarının hoşgörülü ve teşvik edici tutumunun göçmenler tarafından suistimal edildiğini, bu yüzden sığınma talepleri reddedilen, oturma izinleri olmayan kişilerin derhal sınır dışı edilmesi taleplerinde bulunmaktadır. Güvenlikleştirmenin yapıldığı bir diğer kritik alan olan ekonomik güvenlikleştirme çerçevesinde göçmenlerin Almanya’nın ekonomik yapısına ve refah düzeyine zarar verdiği ön kabulüyle Avrupa’daki serbest dolaşım yasası eleştirilmekte, özellikle fakir ülkelere zengin ülkelere yapılan göçmen ‘akınlarının’ Almanya’nın sosyal devlet ve refah devleti çıkarlarına aykırı olduğu görüşü savunulmaktadır (Manifesto for Germany, 2016). Aynı tema içerisinde AfD eş başkanı Jörg Meuthen’in ekonomik alanın güvenlikleştirilmesine örnek teşkil edecek açıklaması da dikkat çekicidir:

“...Özellikle, sistematik sığınmacı aldatmacası endişe veriyor ve artan bir biçimde ülkenin bütçesine yük bindiriyor. Yani, neredeyse tüm eyaletlerde göçmenler birçok kimlikle sosyal yardımlardan faydalanmaktalar. Bu durum milyonlarca Alman vergi mükellefi için kayba yol açmaktadır. Suçlu erkek göçmenler ortalama 3 ya da 4 farklı kimliğe sahip ve bu durum her bir vergi mükellefi için 5 ila 10 bin Euro kayıp anlamına geliyor. Refah sistemimiz için bir

diğer önemli tehlike ise refakatsiz küçüklerin Almanya'ya girişidir. Bu gençler bir kez mülteci olarak tanımlandıktan sonra onların aile üyeleri de çoğu durumda onları takip etmektedirler. Bu durum genellikle sosyal maliyeti %5 ila 8 oranında artırmaktadır. Terör tehdidinden bağımsız olarak, bu durum sosyal sistemimize sürekli olarak dayanılmaz bir yük bindirmektedir ve toplumsal bir patlama tehlikesi barındırmaktadır. ...” (Manifesto for Germany, 2016).

Ülkenin ekonomik refahını sarsan, 'hakkı olmadığı halde' devletin sunduğu sosyal haklardan faydalanan bir sığınmacı imgesi yaratılarak bu kişilerin vatandaşın haklarını elinden aldığı onları mağdur ettiği algısı oluşturulmuştur. Burada güvenlik teması olarak ekonomik alan kullanılırken onu somutlaştırmak için kullanılan alt referans nesnesi olarak sığınmacıların gelişiyile vergi mükelleflerinin maddi kayıp yaşaması arasında ilişki kurulmuştur. Diğer bir nokta da mültecilerin gelişiyile birlikte ailelerini de yanlarına almaları sonucunda bunun vatandaşın sırtına yüklediği maliyeti artıran bir yanı olduğu vurgusudur. Dolayısıyla sosyal devleti ve devletin kaynaklarını sömüren mülteci imajı çizilerek göçün ekonomik alan üzerinden güvenleştirilmesi söz konusu olmuştur.

Güvenleştirilmenin iç güvenlik teması üzerinden kurgulandığının bir örneği de yine manifestoda yer alan bir ifadede net bir şekilde görülmektedir:

“KontROLSÜZ kitle göçünün ardından, suç rakamlarında bir artış söz konusudur... Sığınmacıların akınından kaynaklanan sorunların bir kısmı hükümet kurumları ve medya tarafından gizlenmekte veya küçültülmektedir. Sonuç olarak, AfD'nin amaçlarından biri suç istatistiklerinin reform edilmesidir... AfD, vatandaşların göçmen suçlarına karşı korunmasının en yüksek önceliği almasını talep etmektedir.” (Manifesto for Germany 2017, s. 63).

Burada diğer alanlardan farklı olarak göçmenler kriminalize edilerek iç güvenliğe yönelik bir tehdit biçiminde tanımlanmış, bu bağlamda suç oranlarının artışıyla göçmenler arasında doğrudan ilişki kurulmuştur. Burada güvenlik teması olarak iç güvenlik alanı kullanılırken onu somutlaştıran alt referans nesnesi olarak ise suç oranlarındaki artış ifadesi kullanılmıştır. Güvenleştirici aktör olan AfD kendisini tehdit olarak tanımlanan alanın bir numaralı savunucusu ve koruyucusu olarak tanımladıktan sonra, bu rol itibarıyla suç istatistiklerinin reforme edilmesini talep etmiş ve kendisini sorunu tespit eden ve çözüme kavuşturmada kritik rol oynayan aktör olarak tanımlamıştır. Bu ifadede olası beklenen güvenlik çıktısı olarak suç

istatistiklerinin reforme edilmesinden sonra göçmenlere yönelik kota konulması veya sınır kontrollerinin artırılması gibi politikaların talep edilmesi düşünülebilmektedir.

Göçün güvenlikleştirilmesi kuramı kapsamında üzerinde durduğumuz ve merkezi bir role sahip olduğu belirtilen söylemin dört farklı unsurunun AfD 'nin göçmenlere yönelik politikalarında pratik olarak kullanıldığı görülmektedir. Parti programındaki söylemlerde söylemin güvenlik temaları, güvenliği sağlanması gereken olgular olarak iç güvenlik ve ekonomik güvenlik ve kültürel güvenlik meseleleri olarak kodlanmıştır. Burada bu temalar, söylemin aracı olarak sayılabilecek parti manifestosu, toplum içerisinde bu manifestonun yayılmasını sağlayan afişler, sloganlar gibi araçlarla toplumsal alana nüfuz etmiştir. Söylemin diğer bir ögesi olan alt referans nesnesi olarak ise sığınmacıların, özellikle Müslüman sığınmacıların alınmasıyla birlikte artan terör olayları ve suç unsurları olarak tanımlanabilmektedir. Ekonomi alanına dair ise fakir ülkelerden gelen göçmenlerin Almanya'daki istihdam piyasasına zarar verdiği dolayısıyla Almanya'nın ekonomideki başarılı imajına gölge düşürebileceği iddiasıyla açıklanabilmektedir. Söylemin son ögesi olan beklenen çıktılar unsuru ise hali hazırda parti programında talep edilen, sınırların kapatılması, göçmenlerin haklarının kısıtlanması, denetim mekanizmalarının artırılması gibi beklentileri içermektedir.

Parti programının ötesinde parti liderlerinin ve partiyle bağlantılı olduğunu belirttiğimiz PEGIDA hareketinin açıklamalarına, afiş ve sloganlarda sıklıkla geçen söylemlerine göz atıldığında da aynı tabloyla karşı karşıya kalınacaktır. Öte yandan gündelik hayatta sıklıkla karşılaşılan parti afişleri önemli bir yer tutmaktadır. Bu afişlerde (bkz. Resim 1.) özellikle Suriyeli mültecilere ve Suriyeli mülteciler üzerinden Müslüman göçmenlere yönelik tepkiler dikkat çekicidir.

Resim 1. AfD 2016 seçim afişi örneği: (Türkçe Çeviri) “Dikkatli olmadığımız takdirde İslam’ın ne demek olduğunu bildiğim için AfD’yi seçiyorum. Alman arkadaşlarım bu güzel Berlin’imizi, ülkemizi koruyalım.” (Kain, 2016).

Resim 2. AfD Seçim Afişi Örneği: (Türkçe Çeviri) “Çok kültürlülüğü durdur, vatanım Alman kalacak!”(Deutsche Welle, 2015).

Burada gördüğümüz slogan ve benzer sloganlar kültürel alanı merkeze alan kimliğe yönelik güvenikleştirme politikalarının en çarpıcı örneklerinden sayılabilmektedir. Bu noktada Alman kültürü homojen, gelişimini tamamlamış, dışa kapalı ve biricik bir değer olarak atfedilmekte ve

dışarıdan gelen her türlü farklı kültürün bu yapının varlığına bir tehdit oluşturacağı algısı yaratılmaktadır. İslam, bu çerçevede temkinli olunması gereken, Avrupa'nın eşitlikçi, liberal ve demokratik değerlerine erişemeyecek ve hatta bunu yok etmeye çalışacak bir unsur olarak kodlanmaktadır.

Suriyeli mülteci krizinden sonra artarak devam eden mülteci karşıtlığı ve sınırların kapatılması argümanları AfD'nin parti programında yer edindiği gibi afişlerinde de bulunmaktadır.

Resim 3. AfD Seçim Afişi: (Türkçe Çeviri). "Sığınmacı kaosu durdurulsun! Bu bizim ülkemiz Sayın Merkel!" (Saeedy, 2016).

Bu pankarttaki ifadeden de anlaşılabilceği gibi, Suriye İç Savaşı sonrası Avrupa'ya sığınan göçmenlerin sığınma durumu 'kaos' olarak nitelendirilmiş ve sağ partilerin bu anlamda kullandığı 'istila, akın, yağma' gibi güvenlikleştirme terminolojisinin bir parçası olarak karşımıza çıkmıştır.

AFD'nin göçün güvenlikleştirmeye yönelik politikalarının açık biçimde karşımıza çıktığı bir diğer alan liderlerin söylem ve açıklamalarıdır. Suriye mülteci kriziyle beraber Almanya'nın 1,1 milyon mülteciye ev sahipliği yapması üzerine Merkel'in bu anlamdaki mülteci politikalarını eleştiren Frauke Petry, Merkel'in yaptığının Avrupa'yı yağmalatmak olduğunu ve bu durumun Avrupa'nın yapısal özgürlüğünün kötüleşmesine bir siyasi davetiye çıkarttığını belirtmiştir (Voice of America, 2016). Merkel'in politikasını eleştirirken mültecileri yağma yapan kitle olarak

nitelendirmiş, dolayısıyla tekrar Almanya ve Avrupa'nın kazanımlarının, 'biricik' değerlerinin mülteciler tarafından yok edilme tehdidi altında olduğunu vurgulamıştır.

Teorik kısımda sağ partilerin güvenlikleştirme söylemlerinin toplumsal alanda karşılık bulmasının ve yaptıkları propagandaların siyasi alanda kazanç sağlamasının önemli bir nedeninin, Kopenhag Okulu tarafından 'dinleyici' olarak tanımlanan halk kitlelerinin içinde yaşadıkları sosyoekonomik ve siyasi kriz durumlarının onları bu söylemlere ikna edecek koşullar yaratması olarak belirtilmişti. Buna göre 11 Eylül olaylarından sonra uluslararası platformda artmaya başlayan terör olayları ve suç unsurları, 2014'ten sonra İslami köktendinci terör örgütlerinin faaliyetlerinin Avrupa'da hız kazanmasıyla devam etmiştir. Dünyanın pek çok yerinde artan şekilde devam eden bu terör eylemleri toplumdaki güvensizlik duygusunu beslemiş ve özellikle Batı'da İslam coğrafyasına karşı bir tepki gelişmesine yol açmıştır. Bu bağlamda dinleyici kitlesinin güvensizlik konusunda kolayca ikna edilebilir olma durumu sağ partiler tarafından göçmenlere yönelik olarak kullanılmış ve bir propaganda aracı haline getirilmiştir. AfD özelinde de açıkça görüldüğü gibi Suriyeli mülteciler Müslüman kimlikleri ve İslam coğrafyasından gelmeleri sebebiyle terörle ilişkilendirilmiş yerli halkın can güvenliğine tehdit olarak tanımlanmıştır. Bunun bir örneği de Charlie Hebdo saldırısından sonra PEGIDA'nın yaptığı açıklama ile görülmektedir. PEGIDA, Charlie Hebdo saldırısını İslam'ın demokratik Batı toplumuyla uyumsuzluğunun bir kanıtı olarak görmüş ve İslam'daki şiddete ve ölüme dayalı çözüm arayışının Batı değerleriyle yan yana duramayacağını belirtmiştir (Sarmadi ve Sagener, 2015). Bu konjonktür temelinde dinleyici kitlesinin kolaylıkla yönlendirilebilir hali AfD tarafından güvenlikleştirici söylem ve politikalarla kullanılmış ve yükselen bir siyasi başarı haline getirilmiştir. Kuruluşundan sonra hızlı bir yükselişe geçen AfD, 2015 yılından sonra parti misyonu değişikliğiyle edindiği milliyetçi-muhafazakâr çizgiyle ve Avrupa'daki mülteci krizinin Almanya üzerindeki yükünün giderek artmasıyla, yerel meclislerde artan başarılar sağlamış, göçmen karşıtlığı üzerinden yaptığı propagandalarla yükselen sayıda taraftar kazanmıştır. Son olarak 2017 Federal Parlamento seçimleriyle birlikte AfD, %12,6 oy oranıyla Almanya siyasi tarihinde Nazi döneminden sonra ulusal parlamentoya girebilen ilk aşırı sağ parti olma özelliğiyle bunun yanı sıra da mecliste ana muhalefet partisi olma özelliğiyle bir ilki başarmıştır (The Federal Returning Officer, 2017).

Sonuç

Son dönemde Avrupa'da aşırı sağ partilerin artan başarısı önemli ölçüde dikkat çekmiş, bu yükseliş Avrupa'ya yönelen göçlerin önemli ölçüde artmasıyla da orantılı bir biçimde gerçekleşmiş ve toplumsal alandaki yabancı düşmanlığının yükselmesine paralellik göstermiştir. Bu noktada özellikle Suriyeli mülteci kriziyle birlikte gerçekleşen büyük mülteci hareketleri Avrupa'daki pek çok devletin, ancak daha da önemli ölçüde Almanya'nın demografik, toplumsal ve siyasal yapısına etki etmiştir. Toplumsal yapının karşı karşıya geldiği bu dönüşümün yarattığı kriz anları Almanya'da 2015 itibariyle yükselişe geçen sağ parti AfD için de önemli bir fırsat yaratmıştır.

2015'ten itibaren parti içerisindeki milliyetçi-muhafazakar kesimin güç kazanmasıyla 2015 öncesi Avrupa şüpheli neoliberal parti imajı göçmen karşıtı, aşırı milliyetçi bir hale gelmiştir. Bu doğrultuda AfD, 2015 sonrası 1,1 milyonu bulan mülteci nüfusunun Almanya'nın toplumsal, kültürel ve ekonomik bütünlüğüne ve gelişimine büyük bir tehdit oluşturacağı algısını yaratarak sığınmacı göçünü güvenleştirmiş ve bu söylemler üzerinden toplumsal desteğini artırarak eyaletlerdeki seçim başarılarını yükseltmiştir. Bunun yanı sıra 2017 Federal Parlamento seçimleriyle de Nazi döneminden beri ulusal parlamentoya giren ve ana muhalefet lideri olan ilk aşırı sağ parti olma özelliğini kazanmıştır.

Yabancı düşmanlığının toplumsal olarak örgütlendiği PEGIDA Hareketi'yle de bağlarını güçlendirerek seçmen kitlesini genişleten ve propagandalarının toplumsal alanda etkili şekilde yayılmasını sağlayan AfD, radikal İslamcı örgütlerin terör eylemleriyle halk arasında oluşan güvenlik endişelerini göçmenleri tehdit unsuru haline getirerek kullanmıştır. Bu noktada ikna edici koşulların oluşmasıyla 'dinleyici kitle' ekonomik veya siyasi her türlü kriz durumunda sorumlu unsurun dışarıdan gelen ve 'öteki' olan göçmenler olduğuna ikna edilmiş böylece, toplumsal alandaki ırkçı ve yabancı düşmanı eğilimler yükselişe geçmiştir.

Sonuç olarak, özelde kısa vadede Suriyeli mültecilerin Almanya'daki varlığının sona ermeyeceği, genelde ise sığınmacı ve göçmen hareketliliklerinin küreselleşen dünya üzerinde azalmayacağı varsayımından hareketle önümüzdeki süreç içerisinde yerel halkların göçmenlerle etkileşiminin kaçınılmaz olarak devam etmesi beklenmektedir. Bu beklenti çerçevesinde, AfD'nin ilk kuruluş gününden bugüne artarak devam eden başarısının ve göçmen karşıtı propagandalarıyla da birlikte halk tabanında karşılık bulmasının ilerleyen süreç içinde de devam edeceği öngörülebilmektedir. Özellikle AfD'nin güncel siyasal ortamda hem ulusal

parlamentoda yer alması, hem bütün eyalet parlamentolarında temsil ediliyor olması hem de ana muhalefet partisi olarak etkili bir konumda bulunmasından dolayı, göçmenlere yönelik politikalarda iktidar partileri başta olmak üzere parlamentoda yer alan pek çok siyasal partinin politikalarını ve gündemini etkilemesi beklenmektedir.

Diğer yandan meselenin sadece Almanya ile sınırlı kalmayan boyutu göz önünde bulundurulduğunda Avrupa'da aşırı sağ hareketlerin ve siyasal partilerin göçmen karşıtlığını örgütleyerek yükselişe geçişi de dikkat çeken bir başka konudur. Bu çalışmanın kısıtları dışında kalmakla beraber AfD'nin Avrupa'daki diğer aşırı sağ partilerle olan ilişkisi, AfD'yi onlardan farklı kılan veya benzeşen tarafları, genel olarak yükselen sağ trendi içerisindeki özgün konumu da araştırmaya değer önemli bir noktadır. Öte yandan bu çalışmanın özellikle AfD'nin göçmen karşıtlığı üzerinden yeni propaganda yapmaya başladığı yılları kapsıyor olması ve 2017'deki Ulusal Parlamento seçimine kadar ortaya konan sözlü ve yazılı propagandaları ele alması AfD'nin bu tarihten sonra ortaya koymuş olduğu göçmen karşıtı politikaların incelenmesini de gerekli kılmaktadır. Dolayısıyla AfD bir yandan gerek Avrupa'nın gerekse Almanya'nın politik gündemini uzunca bir süre meşgul edecek potansiyeli bünyesinde taşımakta, diğer yandan da aşırı sağ literatüründe detaylı olarak tartışılması ve incelenmesi gereken bir mesele olarak önümüzde durmaktadır.

ORCID ID

Sabiha Nur MEÇ <https://orcid.org/0000-0003-0714-3795>

Declaration of Conflicting Interests

The author(s) declared that there were no conflicts of interest with respect to the authorship or the publication of this article.

Çıkar Çatışması Beyanı

Yazar(lar) bu makalenin yazarlık veya yayımlanmasına ilişkin olarak hiçbir çıkar çatışması olmadığını beyan etmiş(ler)dir.

KAYNAKÇA

- Alternative für Deutschland. (2016). Immigration, integration und asylum. *Manifesto for Germany*, https://www.afd.de/wp-content/uploads/sites/111/2017/04/2017-04-12_afd-grundsatzprogramm-englisch_web.pdf 12, (Erişim 18 Aralık, 2016).
- Alternative für Deutschland. n.d. (2018, Ağustos 05). Meuthen: Asylbetrug konsequent ahnden, sozialeleistungen für asylbewerber kürzen. Erişim Tarihi 5 Ağustos 2018. <https://www.afd.de/meuthen-asylbetrug-konsequent-ahnden-sozialeleistungen-fuer-asylbewerber-kuerzen/>
- Arzheimer, K. (2015). The AfD: Finally a successful right-wing populist eurosceptic party for Germany? *West European Politics*, 38(3),535-556.
- Aslan, N. S. (2010). Migration and security: History, practice and theory. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara, Bilkent University, Department of International Relations, 70.
- Benam, Ç. (2011). Emergence of a 'Big Brother' in Europe: Border control and securitization of migration. *Insight Turkey*. 13(3), 193.
- Berbuir, N. (2015). Lewandowsky M. and Siri, J. The AfD and its sympathisers: Finally a right-wing populist movement in Germany? *German Politics* 24 (2), 154-178.
- Betz, H. G. (2003). Xenophobia, identity politics and exclusionary populism in Western Europe. *Socialist Register*, 193-210.
- Bigo, D. (2002). Security and immigration: Toward a critique of the governmentality of UNEAS. *Alternatives* 27 Special Issue, 63–92.
- Kain, F. (2016, Ağustos 10). Bild will wissen, was er wirklich über die AfD denkt!. *Bild*. Retrieved from <http://www.bild.de/politik/inland/alternative-fuer-deutschland/geht-mit-tuerkischem-model-auf-stimmenfang-47218678.bild.html>
- Bohman, A. and Hjerm, M. (2016). In The Wake Of Radical Right Electoral Success: A Cross-Country Comparative Study Of Anti Immigration Attitudes Over Time. *Journal Of Ethnic and Migration Studies* 42(11), 1729-1747.
- Bulman, M. (2016, Eylül 5). How anti-immigrant AfD Party is gaining ground in Germany in one map. *Independent*. Erişim (2016, Aralık 16) <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/afd-germany-alternative-fur-deutschland-elections-map-statista-party-a7226956.html>.

- Bundeswahlleiter.de (2017). Bundestag election 2017. *The Federal Returning Officer*. Erişim (2016, 10 Aralık), <https://www.bundeswahlleiter.de/en/-bundestagswahlen/2017/-ergebnisse.html>
- Buofino, A. (2006). Between unity and plurality: The politicization and securitization of the discourse of immigration in Europe. *New Political Science* 26 (1), 35.
- Deutsche Welle. (2015, Ocak 14). "PEGIDA a vehicle for discontent, fear of islamization secondary. *Deutsche Welle*. Erişim (18 Aralık 2016) <http://www.dw.com/en/pegida-a-vehicle-for-discontent-fear-of-islamization-secondary/a-18192385>.
- Dudasova, M. (2016). Political consequences of the refugee crisis- the case of Germany. *Economic Review*, 45(3), 323.
- Gans, H. J. (2017). Racialization and racialization research. *Ethnic and Racial Studies*, 40(3), 341-352.
- Grabow, K. (2016). Pegida and the Alternative für Deutschland: Two sides of the same coin? *European View*, 2.
- Green, S. (2013). Germany: A changing country of immigration. *German Politics* 22 (3), 333-351.
- Grimm, R. (2015). The Rise of the German Eurosceptic party Alternative für Deutschland, between ordoliberal critique and popular anxiety. *International Political Science Review*, 36(3), 264-278.
- Golder, M. (2003). Explaining Variation In The Success Of Extreme Right Parties In Western Europe. *Comparative Political Studies* 36(4), 432-466.
- Hellmann, G. (2016). Germany's World: Power and followership in a crisis ridden Europe. *Global Affairs* 2(1), 3-20.
- Huysmans, J. (2000). The European Union and the securitization of migration. *Journal Of Common Market Studies*, 38(5), 751-777.
- Ibrahim, M. (2005). The securitization of migration: A racial discourse. *International Migration*, 43(5), 164.
- Kemper, A. (2015). AfD, Pegida and New Right in Germany. *The European Far Right: Historical and Contemporary Perspectives*, G. Charalambous (Eds.), 44.
- Krell, G., Nicklas, H. & Ostermann, A. (1996). Immigration, Asylum, and Anti-Foreigner Violence in Germany, *Journal of Peace Research*, 33(2), 153-170.

- Lubbers, M., Gijsberts, M. & Scheepers, P. (2002). Extreme right-wing voting in Western Europe. *European Journal Of Political Research*, 41, 345-378.
- Mandacı, N. ve Özerim, G. (2013). Uluslararası göçlerin bir güvenlik konusuna dönüşümü: Avrupa'da radikal sağ partiler ve göçün güvenikleştirilmesi. *Uluslararası İlişkiler Dergisi* 10(39), 107.
- Mudde, C. (1999). The single issue party thesis: extreme right parties and immigration issue. *West European Politics*, 22(3), 182-197.
- Saeedy, A. (11 Mart 2016, Mart 11). Germany's far right AfD Party is scaring Europe, And rising in the polls. *Vice News*. Erişim (2018, Kasım 4) https://news.vice.com/en_us/article/43m74g/-germanys-far-right-afd-party-is-scaring-europe-and-rising-in-the-polls .
- Sarmadi, D. & Sagener, N. (2015, Ocak 9). Germany's right wing populists join hands with anti-Islamist PEGIDA. *Euroactive*. Erişim (2016, Aralık 18) <https://www.euractiv.com/-section/-justice-home-affairs/-news/germany-s-right-wing-populists-join-hands-with-anti-islamist-pegida/>.
- Schmitt-Beck, R. (2016). The 'Alternative Für Deutschland in the electorate': Between single issue and right wing populist party. *German Politics*, 1-24.
- Voice of America. (2016, Mart 11). Germany's Nationalist Party set for gains as three states vote. *Voice of America*. Erişim (2016, Aralık 18) <http://www.voanews.com/a/germanys-nationalist-party-set-gains-three-states-vote/3231977.html>.